

ปัญหาการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครู เพชรบุรี

นางสาวสมพร สุขแสน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ. ศ. ๒๕๐๓

PROBLEMS IN TEACHING SOCIAL STUDIES OF STUDENT TEACHERS
OF PETCHBURI TEACHERS' COLLEGE

Miss Somphorn Suksan

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

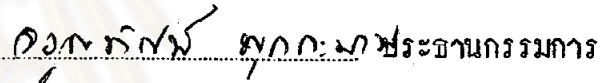
1974

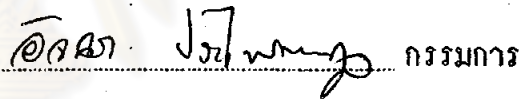
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มีวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคำหลักสูตรปริณามหาบัณฑิต

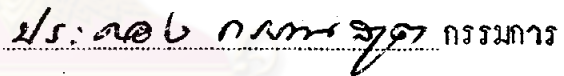

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ

 กรรมการ

 กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ศศ. ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัญหาการ สอนวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครู เพชรบุรี
ชื่อ   นางสาวสมพร สุซัสสน   แผนกวิชามัธยมศึกษา
ปีการศึกษา   ๒๕๑๗

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัญหาการ สอนวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครู เพชรบุรีที่เกี่ยวกับความเข้าใจในหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา การทำบันทึกการสอนและกิจกรรมการสอน การผลิตและใช้อุปกรณ์การสอน ตลอดจนการประเมินผล นอกจากนี้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ยังได้ศึกษาถึงการดำเนินงานนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง และปัญหาของนักศึกษาฝึกสอนอันเกิดจากการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงด้วย

การดำเนินงาน : ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาฝึกสอนวิชาสังคมศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ของวิทยาลัยครู เพชรบุรีที่ออกปฏิบัติงานด้านการฝึกสอนในภาคเรียนที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๗ นอกจากนี้ยังได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกสอนไปทำการสอน ได้ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักศึกษาฝึกสอน ๑๔๔ คน อาจารย์นิเทศก์ ๑๗ คน และครูพี่เลี้ยง ๑๕๕ คน เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนเรียบร้อยแล้ว ได้นำมาวิเคราะห์ผลโดยคิดเป็นร้อยละ หากค่าเฉลี่ยความคิดเห็น และจัดอันดับ

ผลของการวิจัย : จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยเฉลี่ยของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง ที่มีต่อปัญหาการ สอนวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาฝึกสอนในตำแหน่งต่าง ๆ คือ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาในหลักสูตร การทำบันทึกการสอนและกิจกรรมการสอน การผลิตและใช้อุปกรณ์การสอน และการประเมินผล พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยงส่วนใหญ่สอดคล้องกันในระดับปานกลาง แต่ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนก่อนไปข้างเห็นความสามารถของตนอยู่ในระดับดี และระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยงโดยเฉลี่ยแล้ว นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง ปฏิบัติต่อนักศึกษาฝึกสอน

ปานกลาง

ขอเสนอแนะ : สถาบันฝึกหัดครู ควรร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับโรงเรียนฝึกสอน ปรับปรุง การเตรียมนักศึกษาฝึกสอนให้มีความพร้อมมากขึ้น พิจารณาเลือกเฟ้นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็น อาจารย์ฝึกหัด และจัดให้ไปนิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนได้อย่างเต็มที่ อาจารย์ฝึกหัดควรมี การวางแผนงานในการนิเทศการสอนร่วมกับครูพี่เลี้ยงอย่างใกล้ชิด ครูพี่เลี้ยงควรมองเห็นความ สำคัญของหน้าที่สอน นักศึกษาฝึกสอนควรเตรียมตัวให้พร้อม และสนใจที่จะปรับปรุงการสอน ของตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Problems of Teaching Social Studies of Student Teachers,
                           Petchburi Teachers' College.

Name   Miss Somphorn Suksan

Academic   1974

ABSTRACT

Purpose : The purposes of this research were to study the problems of teaching Social Studies of student teachers, Petchburi Teachers' College, their understanding towards Social Studies curriculum, preparation of their lesson plans, teaching and learning activities, production and use of instructional materials and evaluation. This research also studied the process of college supervisors and cooperating teachers and the problems of student teachers on their college supervisors and cooperating teachers.

Procedure : Questionnaires were sent to one hundred and ninety-eight student teachers, seventeen college supervisors and one hundred and fifty-five cooperating teachers. The data for this research were analyzed statistically by means of arithmetic mean, percentage, rank, and then tabulated and explained descriptively.

Finding : The major findings indicated that most college supervisors and cooperating teachers moderately rated student teachers, understanding of Social Studies curriculum, preparation of their lesson plans, teaching and learning activities, production and use of instructional materials and evaluation, but the student teachers rated themselves both fairly high and moderate levels. Their personal contact between college supervisors and student teachers were moderately rated by student teachers themselves.

Suggestions : Teacher colleges should have close cooperation with the cooperative schools in improving the preparation of student teachers' readiness for their training program. College supervisors should be carefully selected and work full time with student teachers. College supervisors should also plan their supervising program with the cooperating teachers and work closely together. The cooperating teachers should be aware of their important roles. The student teachers should always prepare themselves in order to teach effectively.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ ดร.จรูญทัศน์ พุกกะมาน หัวหน้าแผนกวิชามัธยมศึกษา ที่โฆชอคติและคำแนะนำเบื้องต้น รองศาสตราจารย์ประคอง กรวรรณสุต กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ประไพตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษา และควบคุมการวิจัย ที่ให้ช่วยแนะแนวทางและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่าง ไกลลึก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่าน เป็นอย่างสูง

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูเพชรบุรี และอาจารย์ภา เมธชาวิชัย วิทยาลัยครูชนบุรี ที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัย ในการตอบ และรวบรวมแบบสอบถาม ตลอดจนการตรวจสอบข้อมูล ที่ได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ในโอกาสนี้ด้วย

สมพร สุขแสน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
รายการตารางประกอบ	ฉ

บทที่

๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
ขอบเขตของการวิจัย	๗
ความสำคัญของการวิจัย	๗
คำจำกัดความ	๘
๒. งานวิจัยและการค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง	๙
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๒๔
ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประชากร	๒๔
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๗
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๘
การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๘
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๐
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๒
๕. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๔๔

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	๑๑๒
ภาคผนวก	๑๑๘
ประวัติการศึกษา	๑๖๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑.	จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนฝึกสอนและเพศ	๒๔
๒.	คำแนะนำที่อาจารย์ในภาคีได้รับจากผู้ดำเนินงานในภาคีก่อน ...	๓๗
๓.	ระยะเวลาที่ครูพี่เลี้ยงให้นักศึกษาฝึกสอน เข้าสังเกตการสอน..	๓๘
๔.	การให้ความช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอน เตรียมการสอนด้านเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา... .. .	๓๘
๕.	น้ำหนักเฉลี่ยของความสำเร็จในการให้คำแนะนำการทำบันทึกการสอนแก่นักศึกษาฝึกสอน..	๔๑
๖.	น้ำหนักเฉลี่ยของความสำเร็จในการให้คำแนะนำการสอนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแก่นักศึกษาฝึกสอน...	๔๓
๗.	การให้คำแนะนำนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับการสอน เนื้อหาวิชาสังคมศึกษา "ในหลักสูตร..	๔๔
๘.	น้ำหนักเฉลี่ยของความสำเร็จในการให้คำแนะนำวิธีสอนวิชาสังคมศึกษาแก่นักศึกษาฝึกสอน..	๔๖
๙.	การช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับการ เตรียมอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษา..	๔๗
๑๐.	การแนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนจัดกิจกรรมประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา..	๔๘

ตารางที่

หน้า

๑๑.	น้ำหนักเฉลี่ยของความสำเร็จในการแนะนำวิธีวัดผลการเรียน ของนักเรียนให้แก่นักศึกษาฝึกสอน	๔๘
๑๒.	ระยะเวลาที่อาจารย์เทศก์ และครูพี่เลี้ยงให้นักศึกษาฝึกสอนเตรียม การสอนล่วงหน้า	๕๐
๑๓.	วิธีการตรวจบันทึกการสอนของอาจารย์เทศก์ และครูพี่เลี้ยง ...	๕๑
๑๔.	การใช้เวลาของอาจารย์เทศก์ และครูพี่เลี้ยงในการตรวจบันทึก การสอนของนักศึกษาฝึกสอน... .. .	๕๒
๑๕.	วิธีการสังเกตการสอนนักศึกษาฝึกสอนของอาจารย์เทศก์ และครู พี่เลี้ยง... .. .	๕๓
๑๖.	การใช้เวลาในการเข้าสังเกตการสอนนักศึกษาฝึกสอน	๕๔
๑๗.	การปฏิบัติของอาจารย์เทศก์และครูพี่เลี้ยงในการสังเกตการสอน.	๕๕
๑๘.	การใช้เวลาประชุมปรึกษาของอาจารย์เทศก์และครูพี่เลี้ยง กับ นักศึกษาฝึกสอน.. .. .	๕๖
๑๙.	ลักษณะการประชุมพบปะกับนักศึกษาฝึกสอนของอาจารย์เทศก์และ ครูพี่เลี้ยง.. .. .	๕๗
๒๐.	การประชุมร่วมกันระหว่างอาจารย์เทศก์และครูพี่เลี้ยง... ..	๕๗
๒๑.	น้ำหนักเฉลี่ยของความสำเร็จในการประเมินผลการปฏิบัติงานของ นักศึกษาฝึกสอน	๕๘
๒๒.	น้ำหนักเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์เทศก์ และครูพี่เลี้ยง ที่มีต่อความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาในหลักสูตรวิชา สังคมศึกษา	๖๑

๒๓. นวัตกรรมเชิงจิตวิทยาของนักศึกษามัธยมศึกษา อาจารย์ธีร เทศก์ และครูพี่เลี้ยง ที่มีต่อปัญหาเกี่ยวกับการทำบันทึกการสอนและกิจกรรม การสอนของนักศึกษามัธยมศึกษา	๒๕
๒๔. นวัตกรรมเชิงจิตวิทยาของนักศึกษามัธยมศึกษา อาจารย์ธีร เทศก์ และครูพี่เลี้ยง ที่มีต่อปัญหาการผลิตและใช้อุปกรณ์การสอนของนักศึกษามัธยมศึกษา	๒๕
๒๕. นวัตกรรมเชิงจิตวิทยาของนักศึกษามัธยมศึกษา อาจารย์ธีร เทศก์ และครูพี่เลี้ยง ที่มีต่อปัญหาการประเมินผลของนักศึกษามัธยมศึกษา ...	๓๓
๒๖. นวัตกรรมเชิงจิตวิทยาของนักศึกษามัธยมศึกษาที่มีต่อการนิเทศการสอน ของอาจารย์ธีร เทศก์และครูพี่เลี้ยง	๓๕
๒๗. นวัตกรรมเชิงจิตวิทยาของความร่วมมือในการนิเทศการสอนนักศึกษามัธยมศึกษา ระหว่างอาจารย์ธีร เทศก์และครูพี่เลี้ยง	๔๔